

Niet-gynaecologische cytologie

Document type:	Laboratoriumgids / LG	Document subtype:	.
Doelgroep:	Labo PO	Subdoelgroep:	.
Auteur:	Annick Moors	Keurder:	Sabine Fransis
Geldig van:	04/06/2020	Geldig tot:	04/06/2023
Document-nr:	PO-LG4-0029	Versie-nr:	3.0
Campus:	Alle	Bekrachtiger	Karen Deraedt

1. Type aanvraagformulier

- Aanvraagformulier voor histologisch en cytologisch onderzoek.

2. Uitvoerfrequentie

- Dit onderzoek wordt éénmaal per dag uitgevoerd (uitgezonderd weekenden en feestdagen).

3. Afname instructies

- Conform de richtlijnen van de dienst Pathologische Ontleedkunde.
- Bij het afhalen van een grote fles van 1 l. met fixatief op de dienst Pathologische Ontleedkunde worden bijhorende stickers meegegeven. Op deze sticker staat:
  - de naam van het fixatief: CRR (= CytoRich Red) of CRB (= CytoRich Blue)
  - het logo van het ziekenhuis
  - de vervaldatum van het fixatief dat meegegeven wordt
  - de veiligheidsvoorschriften
- Deze sticker moet op het potje met de blauwe schroefdop van 60 ml. gekleefd worden.

Staal	Hoeveelheid	Staalpotje	Fixatie	Bewaring na fixatie	Instructies/opmerkingen
Liquor of lumbaalvocht	Minimaal 1 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Staal na fixatie goed opschudden.
Urine, blaassondage, ureterspoeling	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Blue (CRB)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Gelieve op het aanvraagformulier te noteren of het een urine, aspiratie of blaasspoeling is - Geen ochtendurine nemen. Degeneratief staal door te lange aanwezigheid van cellen in een zuur milieu. - Staal na fixatie goed opschudden
Sputum	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Blue (CRB)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Bij voorkeur ochtendspuut (nuchter) nemen om contaminatie met voedselresten te vermijden. Indien later afgenomen moet de patiënt eerst goed de mond spoelen. Dit om een minder representatief staal te vermijden dat uit de neusholte of diepe keelholte komt. Sputum is het resultaat van een diepe hoest. - Staal na fixatie goed opschudden.
broncho-alveolaire lavage (BAL)	10 ml - 90 ml	180 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Gelieve voor elke onderzoek een apart aanvraagformulier voor histologisch en cytologisch onderzoek in te vullen. - Staal na fixatie goed opschudden.
Bronchusaspiraats, bronchusbrushing	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	

Staal	Hoeveelheid	Staalpotje	Fixatie	Bewaring na fixatie	Instructies/opmerkingen
Oogvocht	Zie instructies Pathologie UZ Leuven	Zie instructies Pathologie UZ Leuven	Zie instructies Pathologie UZ Leuven	Zie instructies Pathologie UZ Leuven	Opsturen naar Pathologie UZ Leuven tav Dr. Rita Van Ginderdeuren.
Vochten (ascites, pleuravocht, spoelvocht, Douglasvocht, gewrichten ...)	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Staal na fixatie goed opschudden.
Fijne naald aspiraties (FNAC) (schildklier, speekselklier, borstcyste, lymfeklier, EBUS, ...)	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Het aspiraats in een voorgevuld potje Cytorich Red leegspuiten, opnieuw aspireren en opnieuw leegspuiten. - Staal na fixatie goed opschudden. - De weefselbrokjes aanwezig in het vocht van een EBUS worden ingebed in paraffine (celblok).
Borsteling van galwegen, pancreas, papil van Vater	10 ml – 30 ml	60 ml potje met blauwe schroefdop	Staal met een gelijke hoeveelheid CytoRich Red (CRR)	Minimum tot na validatie van het rapport	- Staal na fixatie goed opschudden.

4. Transport

- Voor richtlijnen over transport zie: [Transport van stalen](#)

5. Methode

- Na fixatie met CytoRich Red of CytoRich Blue wordt via de Totalys SlidePrep een dunnelaag preparaat gemaakt met Papanicolaou kleuring.
- EBUS en EUS: dit staal wordt onderzocht zowel op een dunnelaag preparaat met Papanicolaou kleuring als op een paraffinecoupe met HE kleuring.

Revisie overzicht

dd-mm-jjjj	Creatie document	V. Naam
------------	------------------	---------